

Rada Miasta Opola

OR-I.152.2.2025

24 kwietnia 2025 r.

Sz. P.

Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) zawiadamiam, iż Rada Miasta Opola na XIV sesji w dniu 24 kwietnia 2025 r. podjęła uchwałę nr XIV/251/25 w sprawie rozpatrzenia petycji, którą przekazuję w załączeniu wraz z uzasadnieniem.

Przewodnicząca Rady

Barbara Kamińska

Załącznik:

Uchwała Rady Miasta Opola nr XIV/251/25 z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie rozpatrzenia petycji

KLAUZULA INFORMACYJNA

Wypełniając obowiązek określony w *Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)* (dalej: *RODO*) informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest **Miasto Opole**, z siedzibą: ul. Rynek 1A, 45-015 Opole, adres e-mail: urząd@um.opole.pl, numer telefonu: +48 77 45 11 800.
2. Kontakt do Inspektora Ochrony Danych w **Urzędzie Miasta Opola**: iod@um.opole.pl lub listownie na adres: **Urząd Miasta Opola, ul. Rynek 1A, 45-015 Opole**.
3. Pani/Pana dane osobowe **wykorzystujemy wyłącznie w celu realizacji procesu przyjmowania i koordynowania rozpatrywania petycji**. Podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest: **art. 6 ust. 1 lit. c) RODO** w związku z **art. 2 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach**. W przypadku wyrażenia przez Panią/Pana zgody na upublicznienie danych osobowych na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję, podstawą prawną przetwarzania danych jest udzielona zgoda (zgodnie z **art. 6 ust. 1 lit. a RODO** w związku z **art. 4 ust. 3 i art. 8 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach**).
4. **Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane** jednostkom organizacyjnym Gminy Opole oraz innym organom właściwym do załatwienia petycji, a ponadto podmiotom świadczącym usługi na rzecz Miasta Opola tj. podmiotom świadczącym usługi pocztowe, kurierskie. W przypadku wyrażenia przez Panią/Pana zgody, o której mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach Pani/Pana dane zostaną udostępnione na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję (skan petycji).
5. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych ma Pani/Pan prawo do:
 - a) dostępu do swoich danych osobowych (**art. 15 RODO**);
 - b) sprostowania/poprawienia danych osobowych (**art. 16 RODO**);
 - c) ograniczenia przetwarzania danych osobowych, tj. wstrzymania operacji na danych osobowych lub usuwania danych (**art. 18 RODO**);
 - d) cofnięcia w dowolnym momencie wyrażonej zgody (o której mowa w pkt 3); wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.
6. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego.
7. **Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres realizacji niniejszej sprawy oraz przewidziany prawem okres archiwizacji.**
8. Ma Pani/Pan **prawo wnieść skargę do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych**, jeżeli uważa Pani/Pan, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy prawa.
9. Dane osobowe podane przez Panią/Pana **są wymogiem ustawowym**. Niepodanie danych osobowych będzie **skutkowało pozostawieniem sprawy bez rozpatrzenia**. Wyrażenie zgody na upublicznienie danych osobowych jest dobrowolne i niezależne w stosunku do obowiązku podania danych w celu rozpatrzenia sprawy.
10. Dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.

**UCHWAŁA NR XIV/251/25
RADY MIASTA OPOLA**

z dnia 24 kwietnia 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940) oraz art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870) – Rada Miasta Opola uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Po rozpatrzeniu petycji nr OR-I.152.2.2025 złożonej przez mieszkańca Torunia w sprawie pomników przyrody, Rada Miasta Opola uwzględniła przedmiotową petycję w zakresie potrzeby aktualizacji prawa miejscowego ustanawiającego niektóre pomniki przyrody w Opolu, a także regulującego nadzór nad nimi, natomiast w części dotyczącej utworzenia dodatkowego dokumentu raportującego o stanie zdrowotnym pomnikowych okazów drzew uznaje petycję za niezasadną.

2. Uzasadnienie rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. W wykonaniu niniejszej uchwały upoważnia się Przewodniczącą Rady Miasta Opola do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Barbara Kamińska

Uzasadnienie

W dniu 19 marca 2025 r. do Rady Miasta Opola wpłynęła petycja dotycząca zmiany aktów prawa miejscowego ustanawiających niektóre pomniki przyrody w Opolu poprzez jego aktualizację oraz utworzenia dokumentu raportującego o stanie zdrowotnym pomnikowych okazów drzew.

Po zapoznaniu się z treścią petycji, jak również z dokumentacją i wyjaśnieniami, a także po przeprowadzeniu analizy przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 16 kwietnia 2025 r., Rada Miasta Opola nie uwzględnia przedmiotowej petycji.

Pomnik przyrody jest jedną z form ochrony przyrody (art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.) definiowaną jako: pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Na terenie miasta ustanowiono (w latach 2000-2024) 30 pomników przyrody. Pierwszym czterem drzewom nadano status pomnika przyrody w 2000 r. na mocy Rozporządzenia Wojewody Opolskiego P/1/2000 z dnia 3 stycznia 2000 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody wydanego na podstawie art. 32 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 114, poz. 492 ze zm.). Kolejne osiem pomników przyrody ustanowiono na mocy uchwały nr XLI/545/01 Rady Miasta Opola z dnia 24 maja 2001 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych gatunków drzew rosnących na terenie miasta Opola, wydanej na podstawie art. 34 powyższej ustawy. W ustawie z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody zawarto upoważnienie zarówno dla wojewody jak i rady gminy do wprowadzania pomników przyrody - jeśli nie uczyniły tego inne organy ochrony przyrody. Rozporządzenie wojewody w tej sprawie zawierało: nazwę obszaru lub obiektu chronionego, jego położenie, w miarę potrzeb otulinę oraz ograniczenia, zakazy i nakazy przewidziane w art. 37 ust. 1. Zakazy, o których mowa w art. 37 Ustawy brzmiały następująco: „Ograniczenia i zakazy wprowadzone w odniesieniu do przyrody mogą w szczególności dotyczyć:

- 1) polowania, wędkowania, rybołówstwa, chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt, zbierania poroży zwierzyny płowej, niszczenia nor i legowisk zwierzęcych, gniazd ptasich i wybierania jaj;
- 2) pozyskiwania, niszczenia lub uszkodzania drzew i innych roślin;
- 3) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości, innego zanieczyszczania wód i gleby oraz powietrza;
- 4) dokonywania wszelkich lub istotnych zmian przedmiotów z obszarów objętych odnową na czas określony lub nieokreślony;
- 5) używania, użytkowania, uszkodzania i zanieczyszczania przedmiotów i obszarów objętych ochroną;

- 6) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków;
- 7) wydobywania skał, minerałów, torfu i bursztynu;
- 8) niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania;
- 9) palenia ognisk;
- 10) stosowania środków chemicznych w gospodarce rolnej, leśnej, zadrzewieniowej i łowieckiej;
- 11) prowadzenia działalności przemysłowej, rolniczej hodowlanej lub handlowej;
- 12) zbioru wszystkich lub niektórych dziko rosnących roślin albo ich części w szczególności owoców i grzybów;
- 13) zbywania, nabywania, przewożenia lub wywożenia przedmiotów objętych ochroną albo ich części;
- 14) ruchu pojazdów;
- 15) umieszczania na określonych przedmiotach lub obszarach objętych ochroną tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków nie związanych z ochroną przedmiotu, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa;
- 16) sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych i innych środków odurzających;
- 17) palenia tytoniu;
- 18) zakłócania ciszy;
- 19) używania łodzi motorowych, pływania, żeglowania;
- 20) uprawiania sportów wodnych i motorowych, prowadzenia żeglugi pasażerskiej;
- 21) używania motolotni i lotni;
- 22) wykonywania lotów cywilnymi statkami powietrznymi poniżej 2000 metrów wysokości względnej nad obszarem chronionym, z wyjątkiem lotów patrolowych i interwencyjnych zarządów Lasów Państwowych oraz Państwowej Straży Pożarnej;
- 23) dostępu do określonych przedmiotów poddanych pod ochronę lub wstępu na określone tereny z wyjątkiem ich właścicieli, posiadaczy, zarządców, jak też domowników i pracowników z wyjątkiem sytuacji, kiedy prowadzenie akcji ratowniczej takiego dostępu lub wstępu wymaga budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych, linii komunikacyjnych, urządzeń lub instalacji.”.

Kolejne pomnikowe okazy drzew (12 szt.) ustanowiono na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody obowiązującej od 1 maja 2004 r. (uchwała nr XLVIII/504/05 Rady Miasta Opola z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia pomnikami przyrody drzew rosnących na terenie miasta Opola). Początkowo ustawa ta zawierała upoważnienie dla wojewody do ustanawiania pomników przyrody w drodze rozporządzenia. Ustawa ta dopuszczała również uchwałę rady gminy w tym zakresie - jeśli wojewoda nie ustanowił tej formy ochrony przyrody. Różnice w stosunku do ustawy z 16 października 1991 r. pojawiły się w przepisach prawa odnoszących się do elementów aktów prawa ustanawiających tą formę ochrony przyrody oraz do zakazów, które można było wprowadzić w stosunku do tej formy ochrony przyrody. Akt prawny powołujący pomnik przyrody według ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. powinien zawierać nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele

ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1. Zakazy te dotyczyły następujących czynności:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcenia obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową odbudową utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną rybacką i łowiecką;
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

Stan prawny uległ zmianie 1 sierpnia 2009 r., gdy weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r., o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz.U. Nr 92, poz. 753). Zmiany te były podyktowane koniecznością przywrócenia samorządom rangi, która przypada władzom regionalnym i lokalnym w Europie, gdzie są one ważnym partnerem rządów centralnych w osiąganiu celów społecznych. Potrzebne było zatem wyposażenie samorządu w zadania i kompetencje, które pozwolą na odgrywanie roli gospodarza na swoim terenie (uzasadnienie do projektu tej ustawy). Na mocy powyższej ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. ustawodawca zmienił upoważnienia do wydawania aktów prawa miejscowego w sprawie ustanawiania form ochrony przyrody. W przypadku pomników przyrody kompetencje do powoływania tej formy ochrony przyrody pozostały wyłącznie w rękach rady gminy (art. 21 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie). Dodatkowo wprowadzono konieczność uzgodnienia projektu uchwały rady gminy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. W dniu 25 sierpnia 2009 r. ogłoszono tekst jednolity ustawy o ochronie przyrody, który odzwierciedlał zmiany wprowadzone ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. Przepisy prawa odnośnie powoływania pomników przyrody (art. 44 ust. 1, ust. 2, ust. 3a) i zakazów w stosunku do pomników przyrody (art. 45 ust. 1) obowiązują do dzisiaj w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. Treść zakazów wprowadzona tą ustawą stanowi powielenie przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r.

Po dokonaniu przeglądu aktów prawa miejscowego ustanawiających pomniki przyrody na terenie Opola stwierdzono rozbieżności w treści tych aktów w stosunku do obecnych przepisów prawa w przypadku dwóch aktów:

1) Rozporządzenie Wojewody Opolskiego nr P/I/2000 z dnia 3 stycznia 2000 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody;

2) Uchwała nr XLV545/01 Rady Miasta Opola z dnia 24 maja 2001 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych gatunków drzew rosnących na terenie miasta Opola; - rozbieżności dotyczą w sumie 12 pomników przyrody ujętych w powyższych aktach prawa miejscowego.

Rozbieżności te wynikają z odmiennego brzmienia przepisów ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody, na podstawie której wydano powyższe akty prawa miejscowego oraz ze zmian w podziale kompetencji organów administracji, które zaszły w 2009 roku (ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie), a które omówiono wcześniej.

Odnosząc się do Rozporządzenia Wojewody Opolskiego, tut. Organ stwierdził konieczność wydania nowego aktu prawa miejscowego ustanawiającego na nowo 4 pomniki przyrody. Potrzeba ta wynika z faktu, że rozporządzenie to nie może zostać zmienione/uchylone przez wojewodę, z uwagi na następujące kwestie: brak ustawowego umocowania wojewody do zmiany/uchylenia tego aktu, konsekwencje hierarchizacji źródeł prawa, zasady techniki prawodawczej. W wyniku zmiany ustawowych upoważnień do wydawania aktów prawa miejscowego w zakresie powoływania form ochrony przyrody (art. 21 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie) wojewoda stracił prawo do ustanawiania pomników przyrody. Skoro obecnie organ ten nie posiada ustawowego upoważnienia w tej kwestii, nie może on zmienić/uchylić dotychczasowego rozporządzenia, ani wydać nowego aktu prawnego. Działanie przeciwne w tym zakresie stanowiłoby naruszenie prawa (akt prawny bez podstawy prawnej), a ponadto skutkowałoby złamaniem następujących zasad wynikających z hierarchii źródeł prawa: prymat ustawy, zgodność aktu niższego szczebla z aktem wyższego szczebla; zakaz wydawania aktu najniższego szczebla bez upoważnienia zawartego w akcie wyższego szczebla. Zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz.U. z 2009r. Nr 92, poz. 753, ze zm.), do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych tą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego. Zatem na podstawie tego przepisu prawa rozporządzenie Wojewody Opolskiego ustanawiające 4 pomniki przyrody w Opolu nadal obowiązuje. Ustawa zmieniająca kompetencje organów w zakresie powoływania pomników przyrody zachowała czasowo w mocy dotychczasowe akty prawa miejscowego, tj. do dnia wejścia w życie aktów wydanych na podstawie zmienionych upoważnień. Jednocześnie można wywnioskować również, że nie ma podstaw do uchylenia rozporządzenia wojewody, skoro kwestia ta została uregulowana wprost w tej ustawie. Przemawiają za tym również zasady techniki prawodawczej odnośnie przepisów przejściowych, tj. nie wolno nowelizować aktu, który został utrzymany w mocy czasowo.

Kolejnym argumentem przemawiającym za wydaniem nowego aktu prawnego w zakresie powołania 4 pomników przyrody, będących przedmiotem Rozporządzenia Wojewody Opolskiego jest konieczność wprowadzenia wielu zmian, mających na celu dostosowanie

ochrony tych pomników przyrody do obecnie obowiązujących przepisów prawa. Zmiany te dotyczą wprowadzenia ochrony czynnej, wprowadzenie zakazów zgodnych z obecnie obowiązującą ustawą o ochronie przyrody, wskazania podmiotu sprawującego nadzór nad pomnikami przyrody, wskazania szczególnych celów ochrony pomników przyrody, likwidacji otuliny pomnika przyrody (obecnie otulina nie posiada podstawy prawnej). Nowa uchwała Rady Miasta Opola w sprawie ustanowienia pomników przyrody zostanie opracowana na podstawie art. 44 i art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.).

Odnosnie uchwały nr XLV545/01 Rady Miasta Opola z dnia 24 maja 2001 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych gatunków drzew rosnących na terenie miasta Opola stwierdzono następujące rozbieżności między treścią uchwały a obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- brak szczególnych celów ochrony pomników przyrody,
- brak ustaleń dotyczących czynnej ochrony pomników przyrody - w przypadku drzew ochrona czynna polegająca na zabiegach pielęgnacyjnych jest konieczna,
- treść zakazów ustanowionych w stosunku do pomników przyrody nie odpowiada obecnie obowiązującej ustawie o ochronie przyrody,
- obecnie brak podstawy prawnej do utworzenia otuliny wokół pomnika przyrody,
- brak wskazania sprawującego nadzór nad pomnikami przyrody.

Usunięcie powyższych rozbieżności poprzez wprowadzenie nowych zapisów spowoduje utratę spójności pierwotnej uchwały, zatem tut. Organ proponuje wydanie na podstawie obecnie obowiązującej ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nowego aktu prawa miejscowego i jednocześnie uchylenie w całości pierwotnej uchwały. Nowa uchwała w sposób kompleksowy ureguje sprawy dotyczące powołania pomników przyrody, będących przedmiotem poprzedniej uchwały.

Odnosząc się do uaktualniania danych zawartych w centralnym rejestrze form ochrony przyrody, poruszonego w petycji, informuję, że w przypadku powołania nowych pomników przyrody oraz zniesienia tych form ochrony przyrody rejestr ten jest uaktualniany (ostatnie wpisy dotyczą uchwał z 2024 roku o powołaniu nowego pomnika przyrody i zniesieniu jednego pomnika przyrody). Nowe akty prawa miejscowego uchwalone w miejsce Rozporządzenia Wojewody Opolskiego i uchwały Rady Miasta z 2001 r. zostaną przesłane właściwym organom prowadzącym centralny rejestr form ochrony przyrody i jednocześnie zostaną wprowadzone do tego rejestru, zgodnie z art. 113 ust. 4 i art. 114 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Mimo odmiennej konstrukcji starych aktów prawa miejscowego w zakresie powołania niektórych pomników przyrody, odbiegającej od obecnych przepisów prawa, wszystkie pomniki przyrody w Opolu są objęte nadzorem Prezydenta Miasta. Nadzór ten przejawia się w regularnych kontrolach ich stanu zdrowotnego i w podejmowaniu odpowiednich zabiegów pielęgnacyjnych, w konsekwencji zaleceń osób przeprowadzających kontrolę. Przykładowo w 2024 roku na zlecenie Miasta Opola przeprowadzono zabiegi sanitarne pomników przyrody, czyli usunięcie posuszu z koron tych drzew oraz dokonano specjalistycznego przeglądu stanu zdrowotnego tych drzew. W ramach przeglądu diagnozowano korony drzew, pnie oraz strefę korzeniową, a także potencjalne zagrożenie dla otoczenia tych drzew. Ponadto przeprowadzono specjalistyczne badania niektórych pomników przyrody polegające na tomografii wnętrza pnia oraz instrumentalnym sprawdzeniu odporności drzewa na złamanie lub wywrócenie się pod naporem wiatru.

Przeglądom podlegają również konstrukcje zabezpieczające drzewa, tj. podpory i wiązania w koronie. Miasto Opole wydatkowało w ubiegłym roku na pielęgnację (rutynową i awaryjną) i na specjalistyczną diagnostykę pomników przyrody oraz na przeglądy techniczne podpór koron łączną kwotę 77 980 zł. W bieżącym roku zaplanowano realizację następujących badań:

1. Próba obciążeniowa (wykonanie próby obciążeniowej statyczną metodą tensometryczną - badanie statyki drzewa metodą obciążeniową - stabilności w gruncie oraz odporności pnia na złamanie i wywrót). W zakres prac wchodzi:

- 1) dokonanie pomiaru podstawowych parametrów drzewa i oceny stanu zdrowotnego drzewa;
- 2) pomiar obciążenia pnia, wywołanego przez urządzenie ciągnące, symulujące napór wiatru oraz pomiar siły zaczepienia drzewa w gruncie;
- 3) zarejestrowanie odkształceń włókien skrajnych pnia za pomocą elastometrów zamontowanych na stronie ściskanej i rozciąganej pnia, na wysokościach gwarantujących uzyskanie miarodajnych i wiarygodnych wyników oraz zarejestrowanie obciążenia podstawy pnia za pomocą czujników kąta przechylenia (inklinometrów);
- 4) analiza uzyskanych wyników;
- 5) udokumentowanie na piśmie przebiegu badania, jego metodyki, wyników, analizy wyników oraz wniosków z analizy wyników z uwzględnieniem zaleceń co do dalszego postępowania z drzewem.

Alternatywnie, w przypadku braku możliwości zastosowania metody statycznej można wykonać badanie dynamiczne przy użyciu urządzeń Dyna Tree/Dyna Root.

2. Ocena VTA wraz z kontrolą oznakowania. W zakres prac wchodzi:

- 1) dokonanie oględzin drzew;
- 2) ocena systemu korzeniowego, pnia, korony (uwzględnienie wad strukturalnych, oznaki chorób, rozmiary uszkodzeń), otoczenia;
- 3) badanie osłuchowe pnia, badanie sondą;
- 4) określenie cech mających wpływ na prawdopodobieństwo upadku;
- 5) ocena ryzyka w otoczeniu drzewa;
- 6) zalecenia odnośnie dalszego postępowania z drzewem (kompleksowe po analizie wyników pozostałych badań), zalecenia w kierunku przeprowadzenia dalszych badań i koniecznych zabiegów pielęgnacyjnych wraz z określeniem daty, do której badania i zabiegi pielęgnacyjne muszą zostać wykonane;
- 7) opracowanie na piśmie kart oceny VTA dla pomników, które wymagają takiej oceny.

3. Inspekcja arborystyczna koron wraz z przeglądem wiązań (z wykorzystaniem technik dostępu linowego) W zakres prac wchodzi ocena (w szczególności):

- 1) przewodników (ubytki, owocniki grzybów, rozkład drewna, pęknięcia, obumarłe części, ślady obecności owadów, miejsca po cięciach, itp.);
- 2) rozwidleń (zakorki, pęknięcia, rozkład drewna, owocniki grzybów, wybrzuszenia, ślady obecności owadów, ubytki, bezpieczeństwo rozwidlenia, itp.);

3) konarów, gałęzi (uszkodzenia, rozkład drewna, pęknięcia, złamania, owocniki grzybów, ocieranie się gałęzi, miejsca cięć, witalność pędów, ubytki, posusz, ślady obecności owadów, itp.);

4) dziupli (wielkość, zasiedlenie, tkanka przyranna);

5) wiązań (ocena stanu-napięcie/zużycie, stan splotów, ocena miejsca montażu i adekwatności tonażu, stan pętli tensyjnych, obecność znaczników roku montażu, ewentualne ocieranie lin i pasów w punktach styku/kolizje, konieczność wymiany wiązań lub ich przebudowy);

6) obecność gatunków chronionych;

7) inne cechy zwracające uwagę osoby przeprowadzającej badanie.

4. Przegląd techniczny konstrukcji podpór koron pomników przyrody.

Dodatkowo Miasto Opole corocznie od wielu lat zawiera umowę na interwencyjną pielęgnację pomników przyrody w sytuacjach awaryjnych będących konsekwencją anomalii pogodowych. Wszystkie specjalistyczne zabiegi i badania diagnostyczne są wykonywane przez wykwalifikowane firmy z odpowiednimi uprawnieniami i doświadczeniem. Przeprowadzane są również doraźne kontrole stanu pomników przyrody. Wyniki badań oraz zalecenia co do dalszego sposobu postępowania z pomnikowymi okazami drzew są opisane w obszernej, szczegółowej dokumentacji tekstowej wraz ze zdjęciami, stanowiącej ekspertyzę/sprawozdanie z badań. Działania kontrolne są zatem udokumentowane i utrwalone. Ponadto tut. Organ prowadzi w formie tekstowej (oraz częściowo w formacie *.shp) rejestr zabiegów pielęgnacyjnych każdego pomnika przyrody.

Odnosząc się zatem do drugiej kwestii poruszonej w petycji, nie ma potrzeby opracowywania dodatkowego raportu o stanie pomnikowych okazów drzew powielającego informacje zawarte w sprawozdaniach i rejestrze.

Mając na uwadze powyższe Rada Miasta Opola postanawia jak na wstępie.